

Täysistunto

Keskiviikko 20.5.2026 klo 14.00—21.38

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsälain, luonnonsuojelulain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 30/2026 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2026 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 9/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Yleiskeskustelu ja asian käsittely keskeytettiin 7.5.2026 pidetyssä täysistunnossa. Asia lähetettiin takaisin maa- ja metsätalousvaliokuntaan 8.5.2026 pidetyssä täysistunnossa. Käsittelyn pohjana on nyt maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 9/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu jatkuu. Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.25 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Esittelin 7. toukokuuta maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön, joka koskee hallituksen esitystä laeiksi metsälain, luonnonsuojelulain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamiseksi. Mietintöä haluttiin vielä täydentää, täsmentää, joten esittelen seuraavaksi muuttuneet kohdat verrattuna aiempaan mietintöön.

Ympäristövaliokunta toteaa lausunnossaan, ympäristövaliokunta 15/2026, että yhdenmukainen 0,5 hehtaarin vähimmäispinta-alavaatimus myös korville, siis korven kyseessä ollessa, on perusteltu ja tarkoituksenmukainen. Lisäksi eräissä lausunnoissa on kritisoitu sitä, ettei korven määritelmä vastaa kasvitieteellistä määritelmää. Maa- ja metsätalousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan reheviä lehtipuuvaltaisia metsiä ja korpia koskevan kiellon noudattaminen edellyttää, että kiellon piirissä olevat alueet ovat tunnistettavissa ja rajattavissa kohtuullisella varmuudella. Reheville lehtipuuvaltaisille metsille on perusteltua asettaa vähimmäispinta-ala, jotta ne voidaan erottaa sekametsistä, joissa lehtipuuosuus voi vaihdella pienialaisesti metsän sisällä. Myös kiellon piirissä olevalle korvelle on perusteltua määritellä vähimmäispinta-ala. Maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo, että tässä yhteydessä nimenomaan geologisen määritelmän käyttäminen on korven tunnistamisen kannalta perusteltua.

Puunkorjuukiellon piirissä olevan kohteen vähimmäispinta-ala on perusteltua suhteuttaa myös hakkuiden ja metsänhoitotöiden suunnittelussa ja toteutuksessa käytettyjen käsittely-yksiköiden kokoon. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan käsittely-yksiköiden muodostamisessa käytettävän metsikkökuvion keskimääräinen koko on Etelä-Suomessa alle kaksi hehtaaria. Toisaalta käsittely-yksiköiden koko voi vaihdella merkittävästi. Jotta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2026 vp

puunkorjuukiellon piirissä olevat alueet voidaan tunnistaa ja rajata luotettavasti ja jotta kielto voidaan sovittaa yhteen metsien hakkuiden suunnittelun ja toteutuksen kanssa, yli 0,5 hehtaarin vähimmäispinta-alaa voidaan pitää sekä rehevien lehtipuuvältaisten metsien että korprien osalta perusteltuna. Lisäksi esityksen tavoitteiden kannalta on perusteltua, että puunkorjuukiellon piiriin kuuluvat alueet kattavat merkittävän osan linnustoltaan tiheimmistä alueista ja kiellolla on siten merkittävä vaikutus lintujen suojelulle.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa metsälakiehdotuksen 10 c §:n sääntelyä täsmennettäväksi seuraavasti: Puunkorjuu on kiellettyä sellaisissa korvissa ja rehevissä lehtipuuvältaisissa metsissä, joiden pinta-ala on yli 0,5 hehtaaria, sekä rantametsissä pohjoisessa Suomessa 1. päivä toukokuuta ja 31. päivä heinäkuuta välisenä aikana ja muualla Suomessa 15. päivä huhtikuuta ja 15. päivä heinäkuuta välisenä aikana. Korvella tarkoitetaan tässä momentissa puustoista suota, jossa turvekerroksen paksuus on vähintään 30 senttiä ja puupäälajeja ovat kuusi ja koivu. Tässä momentissa tarkoitetun alueen läpi saa puunkorjuukiellon aikana kuljettaa korjattua puuta jo aiemmin käytössä ollutta ajouraa pitkin käsittelyalueelta välivarastolle. Kyseisenä aikana alueelle saa tehdä uuden ajouran vain, jos se on välttämätöntä metsien hoitamiseen ja käyttämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja jos ajouran tekemisessä pyritään varmistamaan, ettei vahingoiteta sellaisia pesiä, joissa pesintä on käynnissä.

Arvoisa puhemies! Vihreät ja vasemmistoliitto jättivät vastalauseen, joten valiokunta ei ollut yksimielinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja sitten edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

20.29 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Kun puhumme metsistä, puhumme paljon muustakin kuin taloudesta ja luonnosta. Puhumme myös suomalaisen arjen omistajuuden ja toimintaympäristön turvallisuudesta. Metsät ovat elinkeinoa, työtä ja huoltovarmuutta ja siksi samalla myös kriittinen osa kokonaisturvallisuutta. Tämän esityksen taustalla on EU-tuomioistuimen ratkaisu, joka tiukensi lintudirektiivin tulkintaa. Suomi ei voi jättää sitä huomioimatta. Jos emme päivitä lakejamme, seurauksena olisi epäselvä oikeus-tila, joka voisi pysäyttää hakkuita ja heikentää metsätalouden toimintaa laajasti pesimäaikana. Se olisi riski sekä taloudelle että alueelliselle turvallisuudelle, koska metsätalouden ennakoitavuus ja sujuvat lupaprosessit ovat välttämättömiä koko maamme toimintakyvyille.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen vahvuus on siinä, että se antaa selkeät säännöt ilman, että metsätaloutta tarpeettomasti vaikeutetaan. Lakiin nostetaan vaatimuksia, joita alan toimijat ovat jo pitkään noudattaneet vapaaehtoisesti. Tällaisia ovat pesimäaikaisten huomioiminen, pesäpuiden säästäminen ja toimien varovaisuutta noudattaen tietyissä rehevissä metsissä, korvissa. Nämä käytännöt ovat ammattilaisille tuttuja. Nyt ne kirjataan lakiin, jotta kaikille toimijoille on selvää, mikä on sallittua.

Metsätalous on meille tärkeä, mutta sen tulee mahdollistaa luonnon hyvinvointi ja so-
vussa eläminen. Tämä esitys suojaa myös päätöksenteon ennakoitavuutta, mikä lisää tur-
vallisuutta. Metsätalouden harjoittajan ei tarvitse pelätä, että normaali työkoneen ääni tai
poikkeuksellinen tilanne tulkitaan tahalliseksi rikkomukseksi. Lakiin tehtävät täsmennyk-
set estävät sen, että tavallisesta metsänhoidosta tulisi rikosoikeudellinen riski. Tämä esitys
varmistaa, että lintujen pesintää ei häiritä eikä luonnon monimuotoisuus heikkene, mutta se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2026 vp

ottaa myös huomioon metsätalouden ammattilaisen toiminnan turvallisuuden. Siksi esitys on tasapainoinen ja ennen kaikkea turvallinen ratkaisu.

Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä on siis kyse sekä turvallisuudesta ja luonnon monimuotoisuuden arvostamisesta että ihmisten toimintavarmuudesta. Kun lainsäädäntö on selkeä, metsäkoneenkuljettajat voivat tehdä työtään, investoinnit voivat toteutua ja metsänomistajat voivat hoitaa metsiään ilman pelkoa virheellisistä tulkinnoista. Juuri tällainen sääntely vahvistaa Suomen kokonaisturvallisuutta. Luonnon monimuotoisuus turvataan, ruokaketjun ja metsäteollisuuden toimivuus varmistetaan ja lukuisten metsätalouden työpaikkojen turvallisuus taataan selkeämmin. Siksi kannatan esitystä. Se on selkeyttävä, realistinen ja turvallisuutta vahvistava lakimuutos, joka turvaa sekä luonnon että suomalaisen työn edellytykset. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

20.34 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Metsänomistajille oma metsä on usein sukupolvien työn tulos, turva tulevaisuuteen ja osa suomalaista identiteettiä, eli metsä ei ole vain taloudellinen kysymys. Siksi omaisuudensuojasta on pidettävä kiinni myös silloin, kun lainsäädäntöä päivitetään EU-velvoitteiden vuoksi. Tässä esityksessä on tärkeää se, ettei Suomessa lähdetä ylimitoitettuun tulkintaan tai tarpeettomaan hakkuiden pysäyttämiseen. Hallitus on hakenut ratkaisua, jossa luonnonsuojelu ja metsätalous voidaan sovittaa yhteen käytännönläheisesti ja ennakoitavasti.

Metsänomistajan pitää voida tietää, millä säännöillä toimitaan. Epäselvä lainsäädäntö on myrkyä oikeusvarmuudelle, investoinneille ja koko metsäalalle. Suomessa metsänomistajat ovat jo pitkään kantaneet vastuuta luonnosta erittäin hyvin. Se näkyy metsien kasvussa, sertifioinneissa ja kestävänsä metsätalouden korkeassa tasossa. On myös tärkeää, ettei tavallista metsätaloutta kriminalisoida jälkikäteen tilanteissa, joissa kaikkia luonnon olosuhteita ei voida käytännössä täydellisesti ennakoita. Tahallinen piittaamattomuus on eri asia kuin normaali metsänhoito.

Arvoisa puhemies! Metsät tuovat työtä, vientituloja, huoltovarmuutta ja hyvinvointia koko maahan. Siksi lainsäädännön pitää suojella myös omistajan oikeuksia ja uskoa siihen, että suomalainen metsänomistaja on osa ratkaisua, ei ongelma. Tarvitsemme luonnonsuojelua, mutta tarvitsemme myös tervettä järkeä. Molemmat voivat mahtua samaan metsään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki poissa, edustaja Kangas poissa, edustaja Viljanen poissa, edustaja Kallio poissa, edustaja Mari Holopainen poissa. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

20.36 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on metsälain uudistus, jonka tarkoituksena on rajoittaa lintujen pesimäaikaisia hakkuita. Valitettavasti tämä esitys ei tee sitä lainkaan riittävällä tavalla. Lakia oli muutettava, koska EU:n tuomioistuin antoi elokuussa 2025 niin kutsutun Voore Mets -päätöksen, jossa linjattiin, että lintudirektiivin mukainen pesinnän häirintäkielto koskee kaikkia lintulajeja ja myös metsien hakkuita. Kuten moni valiokunnan kuulema asiantuntija huomautti, hallituksen esitys ei ole linjassa EU-tuomioistuimen Voore Mets -päätöksen kanssa. Esimerkiksi Luontopaneeli ja Suomen ympäristökeskus lausuivat, että esitys ei täytä lintudirektiivin vaatimuksia. Siksi kaikkein

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2026 vp

selkein ja yksinkertaisin tapa säätää asiasta olisi ulottaa pesimäaikaisten hakkuiden kieltö kaikkiin metsiin.

Tämä hallituksen esitys on sinänsä pieni askel oikeaan suuntaan mutta ei suojaa edes kaikkein runsaslintuisimpia metsiä. Esityksen mukaiset rehevät lehtimetsät, korvet ja rantametsät ovat vain pieni osa runsaslintuisimmista metsistä. Valitettavasti valiokunta päätyi jo aiemmassa käsittelyssä heikentämään lintujen suojaa sallimalla ajourien tekemisen kieltöalueiden läpi ja säätämällä korjuukiellon piiriin kuuluvan korven ja rehevän lehtipuuvaltaisen metsän vähimmäispinta-alaksi 0,5 hehtaaria, ja nyt tässä viimeisimmässä käsittelyssä korven määritelmän muutoksella heikennettiin tilannetta vielä entisestään.

Selkeintä olisi pesimäaikaisten hakkuiden kieltö kaikissa metsissä. Näin vältettäisiin myös esitykseen sisältyvät epäselvyydet siitä, millaisin tavoin hakkuista vastuussa oleva taho voi varmistua siitä, että metsässä ei tosiaan yksikään lintu pesi. Siksi jätimme yhdessä vasemmistoliiton edustaja Honkasalon kanssa mietintöön pykälämuutosvastalauseen, jossa esitämme, että lintujen pesimäaikainen hakkuukieltö ulotettaisiin kaikkiin metsiin. Nyt se, millaiset toimet katsotaan riittäviksi ennaltaehkäiseviksi toimiksi, on edelleen epäselvää ja asettaa epäselvän oikeustilan metsän hakkuista vastuussa oleville tahoille. Pesien havaitseminen metsässä on tosiasiaa hyvin vaikeaa, ja jos niitä etsitään viikkoja ennen suunniteltua hakkuuta, se on suorastaan mahdotonta.

Arvoisa puhemies! Palaan vielä tähän korven määritelmään. Tämän asian käsittely ei ole ollut hallituspuolueille kunniaksi. Mietintö palautettiin täältä salista takaisin maa- ja metsätalousvaliokuntaan, koska hallituspuolueilta oli mennyt mietintöä käsitellessä ohi, mitä korven määritelmästä sanottiin mietinnössä. — Liekö joku eturyhmä ollut hereillä, kun asiaa piti lähteä vielä uudestaan veivaamaan.

Eilen valiokunnassa metsälain 10 c § sitten muutettiin niin, että kun on kyse lintujen pesimäaikaisista hakkuista, korpi määritelläänkin geologisen määritelmän mukaan, joka perustuu turvekerroksen paksuuteen. Vakiintunut ja luonnontieteeseen perustuva käytäntö on, että korpi määritellään kasvillisuuden perusteella. Tätä määritelmää käyttää muun muassa Metsäkeskus erityisen arvokkaiden korprien määrittelyssä. Käytännössä muutos tarkoittaa, että kun korpi määritellään kasvillisuuden sijaan turvekerroksen paksuuden perusteella, jää linnustollisesti arvokkaita korppeja pesimäaikaisen suojan ulkopuolelle. Tämä ei siis vastaa luonnontieteellistä määritelmää eikä vakiintuneita tulkintasuosituksia, eikä sitä kannattanut myöskään maa- ja metsätalousministeriö valiokunnalle antamassaan vastineessa. Orpon hallitus sen sijaan näki mahdollisuuden heikentää korven määritelmää tai taipui jälleen kerran lobbareiden paineen alla. Lopputulos on, että luontoarvoilla ei taaskaan ollut painoarvoa.

Valiokunnan aiemman mietinnön toteamus koskien korven määrittelyä perustui vastuuministeriön vastineeseen ja kuului seuraavasti: ”kasvitieteellisen määritelmän käyttäminen on tarkoituksenmukaista, eikä geologisen määritelmän mukaista turvekerroksen paksuutta koskevaa kriteeriä näin ollen ole hallituksen esityksen perusteluista poiketen tarkoitus soveltaa”. Tämä olisi ollut vastuullinen ja hyvin perusteltu kanta tähän asiaan.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean, että esityksen mukainen luonnonsuojelulain 82 §:n muutos on myös epäselvä ja sisältää riskejä luonnontilan heikkenemisen kannalta, joten en voi myöskään sitä kannattaa.

Näillä perusteiden vastalauseen mukaiset pykälämuutosehdotukset.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen poissa. Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

20.41 **Veronika Honkasalo vas:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys metsälain päivittämiseksi lintujen pesimäaikaisten hakkuiden osalta tavoittelee kannatettavia asioita mutta jää ikävä kyllä sisällöltään sekavaksi ja puutteelliseksi. Tällaisenaan esitys ei täytä lintudirektiivin velvoitteita eikä vastaa EU-tuomioistuimen niin kutsuttua Voore Mets -ratkaisua, joka keskeisellä tavalla osoitti tarpeen täydentää kansallista lainsäädäntöä lintudirektiivin tulkinnan osalta.

Käytännössä hallituksen esitys suojaa nyt vain pientä osaa lintujen pesinnöistä. Sen sijaan, että hakkuurajoitteista säädetään metsätyyppikohtaisesti, kaikkein selkein ja yksinkertaisin tapa säätää asiasta olisi ulottaa pesimäaikaisten hakkuiden kieltö kaikkiin metsiin. Tutkimusten perusteella voidaan todeta, että jokaisella Suomen metsähehtaarilla on oletettavasti lintujen pesiä. Nyt esitetyt hakkuurajoituskohteet ovat riittämättömiä, koska niiden ulkopuolelle jää vielä paljon pesiä, itse asiassa enemmän kuin niiden suojaan.

Erityisen ongelmallinen on myös pykälä, jolla hakkuista vastuussa oleva taho halutaan vapauttaa lintujen pesien tuhoamisen vastuusta silloin, kun tietyt edellytykset täyttyvät. Tämä on ongelma, koska nuo sanotut edellytykset eivät tosiasiallisesti riitä teon tahallisuuden välttämiseen ja poissulkemiseen. Lintujen pesimäaikaan tehdyissä metsähakkuissa syntyy aina tilanne, johon sisältyy vähintäänkin lintujen pesien tuhoamisen mahdollisuus ja tuon mahdollisuuden hyväksyminen. Esitykseen sisältyy lisäksi edelleen merkittäviä epäselvyyksiä koskien sitä, millaisin tavoin hakkuista vastuussa olevan tahon tulee varmistaa, että linnuston tilannetta on selvitetty riittävällä tasolla.

Esitys ei täytä lintudirektiivin vaatimuksia eikä vastaa EU-tuomioistuimen ratkaisua, ja siksi kannatankin edustaja Elon tekemiä ehdotuksia.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.